

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Atbildētāji (kriminālprocesā)

Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Swipe to change

nīderlandiešu

Atbildētāji (kriminālprocesā)

Beļģija

Šajās informatīvajās lapās ir paskaidrots, kas notiek, ja kādu tur aizdomās vai apsūdz tāda pārkāpuma izdarīšanā, kura izskatīšana notiek tiesā. Vairāk informācijas par nozīmīgiem pārkāpumiem, piemēram, ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kuriem parasti piemēro noteiktu sodu, piemēram, naudas sodu, skat. informatīvo lapu Nr. 5. Ja esat noziedzīgā nodarījumā cietušais, pilnīgu informāciju par savām tiesībām atradīsiet šeit.

Īss kriminālprocesa apskats

Tālāk tekstā ir sniegts īss kriminālprocesa stadiju apskats.

Izmeklēšanas tiesas

Pirmstiesas palāta un apsūdzības izvirzīšanas (apelācijas) palāta ir izmeklēšanas tiesas. Tās pārbauda aizturēšanas ordera likumību, pieņem lēmumu par pirmstiesas aizturēšanas atstāšanu spēkā, nodrošina lietas apstākļu izpēti kontroli un lemj par lietas nodošanu attiecīgajai kompetentajai tiesai.

Procedūras norise pirmstiesas palātā:

tiek izsūtīta pavēste ierakstītā vēstulē,

iepazīšanās ar lietas materiāliem kancelejā,

papildu pasākumu veikšanas pieprasījums pirms tiesas sēdes,

tiesas sēde par tādu apsūdzību esamību, ar kurām pietiek iztiesāšanai,

tiesnešu apspriede un tiesas lēmuma pasludināšanas dienas noteikšana,

rīkojuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu pasludināšana. Izņemot likumos paredzētus gadījumus, apsūdzētajam nav tiesību iesniegt apelāciju par šo rīkojumu.

Kriminālpalātas

Ja esat apsūdzēts kriminālpārkāpuma izdarīšanā (pārkāpums, par kuru piemērojams sods ir naudas sods 26 vai mazāk euro apmērā un/vai brīvības atņemšana no astoņām dienām līdz pieciem gadiem), jūs izsauks krimināltiesas priekšā, kas noteiks, vai esat vainīgs jums izvirzītajās apsūdzībās, pasludinās attaisnojošu vai notiesājošu spriedumu un attiecīgajā gadījumā noteiks cietušajiem izmaksājamo summu kā zaudējumu atlīdzību un procentus. Krimināltiesā var piespriest maksimums 20 gadus ilgu brīvības atņemšanu par tādu noziegumu, kura kvalifikācija ir mainīta.

Procedūra krimināltiesā:

tiesu izpildītāja uzaicinājums,

iepazīšanās ar lietas materiāliem kancelejā,

tiesas sēde,

mēnesi ilga tiesnešu apspriede,

sprieduma pasludināšana,

tiesības iesniegt apelāciju.

Zvērināto tiesa

Ja jūs apsūdz nozieguma izdarīšanā (pārkāpums, par kuru piemērojams maksimālais sods ir mūža ieslodzījums), jums būs jāstājas zvērināto tiesas priekšā. Zvērināto kolēģiju veido 12 no sabiedrības vidus izraudzīti pārstāvji, kas noteiks, vai esat vainīgs izvirzītajās apsūdzībās. Šie zvērinātie kopā ar tiesu, ko veido trīs tiesneši, lems, vai esat atzīstams par vainīgu, un par jums piespriežamo sodu. Tomēr lēmumu par cietušajiem izmaksājamo summu kā zaudējumu atlīdzību un procentus pasludinās tikai tiesa, ja cietušie būs iesnieguši šādu pieprasījumu.

Procedūra zvērināto tiesā:

apsūdzības izvirzīšanas palātas lēmums par lietas nodošanu atpakaļ un tiesu izpildītāja aktā fiksētā liecība,

iepazīšanās ar lietas materiāliem kancelejā (bezmaksas kopija pēc pieprasījuma),

sākotnējā noklausīšanās: nopratināmo liecinieku saraksta izveide un zvērināto kolēģijas atlase, veicot izlozi,

lietas izskatīšana mutvārdos,

debates par vainīgumu, pēc tam attiecīgi par sodu un civilprasībām,

apelācija nav piemērojama (iespējama kasācijas sūdzības iesniegšana).

Detalizētu informāciju par šīm procedūras stadijām un savām tiesībām atradīsiet informatīvajās lapās. Šī informācija nav pielīdzināma advokāta konsultācijai, un tai ir tikai informatīvs raksturs.

Eiropas Komisijas loma

Lūdzu, ņemiet vērā, ka Eiropas Komisijai nav nekādas lomas kriminālprocesā dalībvalstīs, un tā nevarēs jums palīdzēt, ja vēlēsities iesniegt sūdzību.

Informācija par to, kā un kam varat iesniegt sūdzību, ir norādīta šajās informatīvajās lapās.

Noklikšķiniet uz tālāk tekstā norādītajām saitēm, lai atrastu nepieciešamo informāciju

1 – Advokāta konsultācija

2 – Manas tiesības izmeklēšanas gaitā

Aizturēšana un nopratināšana policijā

Informatīvie materiāli

Izmeklēšanas materiāli

Īpašs gadījums: apcietināšana

Izmeklēšanas pabeigšana

3 – Manas tiesības procesa laikā

4 – Manas tiesības pēc procesa

5 – Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi un citi nenozīmīgi pārkāpumi

Lapa atjaunināta: 04/06/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [nl](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

1 – Advokāta konsultācija

Ja esat jebkādā veidā iesaistīts kriminālprocesā, ir ļoti svarīgi saņemt neatkarīgu advokāta konsultāciju. Informatīvajās lapās ir sniegta informācija par to, kad un kādos apstākļos jums ir tiesības uz advokāta pārstāvību. Tajās vēl var uzzināt, kāds būs advokāta sniegtā palīdzība. Šajā vispārējā informatīvajā lapā ir apkopota informācija par to, kā atrast advokātu un kādā veidā tiks apmaksāts advokāta honorārs, ja nevarat samaksāt par tā sniegtajiem pakalpojumiem.

Kā atrast advokātu?

Ikviena Beļģijas advokāts atrodas tās tiesas rajona advokātu kolēģijas pakļautībā, kurā atrodas tā birojs. Briselē ir divas apvienības: viena no tām apvieno franču valodā runājošos advokātus, savukārt otra – nīderlandiešu valodā runājošos advokātus.

Franču valodā un vācu valodā runājošo advokātu kolēģiju apvienībā (*Ordre des Barreaux francophones et germanophone – O.B.F.G.*) ietilpst Valonijas reģiona advokātu kolēģijas un Briseles Franču valodā runājošo advokātu kolēģija.

Briseles Nīderlandiešu valodā runājošo advokātu kolēģija un flāmu advokātu kolēģijas ir apvienotas Flāmu advokātu kolēģiju apvienībā (*Orde van de Vlaamse Balies – O.V.B.*).

Advokātu saraksts ir pieejams telefongrāmatās un uzziņu katalogos vai internetā (<https://avocats.be/fr> vai <http://www.advocaat.be/>). Jūs varat sameklēt advokātu, kas parasti nodarbojas ar krimināltiesās apsūdzētu personu aizstāvību, meklējot atbilstoši vēlamajai lietai („*matière préférentielle*” franču valodā un „*voorkeurmaterie*” holandiešu valodā) kategorijā „krimināltiesības” („*droit pénal*” franču valodā un „*strafrecht*” holandiešu valodā).

Vēl jūs varat meklēt advokātu savā apkaimē pēc kopienas vai tiesas rajona kritērija.

Advokātu sarakstu varat lūgt arī jebkura biroja sekretariātā.

Vēl jūs varat nepastarpināti sazināties ar jums ieteiktu advokātu, nosūtot vēstuli vai e-pastu vai piezvanot.

Kā samaksāt advokātam?

Parasti advokāta pakalpojumus apmaksājat jūs. Pirms uzsākt pakalpojumu sniegšanu advokāts var lūgt, lai iemaksājat noteiktu naudas summu. Likumā nav noteikta konkrēta honorāra summa. Tomēr advokāta pienākums ir jūs informēt par rēķina sastādīšanas principiem: stundas likmi, kuru nosaka atkarībā no jūsu aizstāvībai pavadītā laika, vai noteiktu likmi par pakalpojuma sniegšanu (konsultācija, iepazīšanās ar lietu, apsvērumu izteikšana u.tml.).

Minētajai samaksai vēl pieskaita biroja un tiesu administrācijas izdevumus.

Ja jūsu rīcībā nav advokāta nolīgšanai nepieciešamo līdzekļu, jūs varat lūgt bezmaksas juridisko palīdzību attiecīgajam juridiskās palīdzības birojam, kuram ir pakļauts jūsu advokāts. Visu rajonu biroju saraksts ir pieejams internetā:

[franču valodā](#);

[nīderlandiešu valodā](#).

Ja saņemat sociālo palīdzību no Sociālās rīcības sabiedriskā centra (*Centre public d'action sociale – C.P.A.S.*), vecāka gadagājuma personām garantētos ienākumus, ienākumus aizstājošus pabalstus personām ar invaliditāti, aprūpējat bērnu, par kuru saņemat garantētos ģimenes pabalstus, mītat sociālajā mājoklī, esat nepilngadīga persona, esat parādā ievērojamas naudas summas (kollektīvā likvidācija), esat aizturētais, saskaņā ar protokolu uzaicināts apsūdzētais vai garīgi slims cilvēks, jūs varēsiet saņemt bezmaksas palīdzību no advokāta.

Tas pats ir attiecināms uz gadījumu, ja dzīvojat viens un jūsu ikmēneša ienākumi nepārsniedz EUR 860 vai arī ja dzīvojat ar kādu kopā un kopējie ar jums dzīvojošo pilngadīgo personu ienākumi nepārsniedz EUR 1104 (vairāk kā EUR 145,15 uz apgādībā esošu personu).

Lapa atjaunināta: 04/06/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [nl](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

2 – Manas tiesības lietas apstākļu izpētes un izmeklēšanas laikā un pirms lietas nodošanas izskatīšanai tiesā

Kāds ir lietas apstākļu izpētes un kriminālizmeklēšanas mērķis?

To mērķis ir apkopot pierādījumus, kas apliecina noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, un pārbaudīt faktus, kas var attaisnot aizdomās turamo personu vai atklāt, ka noziedzīgs nodarījums nav noticis.

Kādi ir lietas apstākļu izpētes un izmeklēšanas posmi? Kas ir katra posma īstenotājs?

Policija izmeklē noziedzīgus nodarījumus, noskaidro to izdarītājus un vāc pierādījumus.

Ja tai ir radušās aizdomas par iespējamu noziedzīgu nodarījumu, tā informē karaļa prokuroru, kas nolemj:

izbeigt lietu bez tālākas virzības,

pats veikt izmeklēšanu (informācijas vākšana),

nodot lietas izskatīšanu izmeklēšanas tiesnesim, pieprasot apkopot precīzus faktus, nevis informāciju par konkrētu personu (izmeklēšana).

Karaļa prokuroram nav tik plašas pilnvaras kā izmeklēšanas tiesnesim. Izmeklēšanas tiesnesis vai karaļa prokurors vada lietas apstākļu izpēti un dod rīkojumus policistiem, kuri veic attiecīgās lietas apstākļu izpētes procedūras (nopratināšana, kratišana, DNS parauga ņemšana u.tml.).

Pēc lietas apstākļu izpētes beigām

Informatīvo materiālu gadījumā karaļa prokurors var:

izbeigt lietu bez tālākas virzības,

ierosināt darījumu: atcelt valsts apsūdzību (neuzsākt kriminālprocesu) apmaiņā pret noteiktu naudas summu (tradicionāla rīcība ceļu satiksmes noteikumu kodeksa neievērošanas gadījumā),

ierosināt mediāciju mazāk nozīmīgu nodarījumu gadījumā: netiek ierosināts tiesas process, bet noziedzīga nodarījuma izdarītāja pienākums ir izmaksāt cietušajam kompensāciju un attiecīgā gadījumā iziet terapiju vai apmācību,

izsaukt aizdomās turamo tiesneša priekšā, lai izskatītu lietu pēc būtības,

izsaukt apsūdzēto uz tiesu, nosūtot pavēsti: aicinājumu nodod apsūdzētajai personai, kad tā ir aizturēta (ne vairāk kā uz 24 stundām) vai atrodas karaļa prokurora priekšā, lai paātrinātu procesu.

Izmeklēšanas materiālu gadījumā materiālus nodod valsts prokuratūras dienestam, kas formulēs galīgo apsūdzību. Pēc tam apsūdzētajam tiek dota iespēja iepazīties ar savas lietas materiāliem. Viņu izsauc uz pirmstiesas palātu, un kas pēc tam, kad ir uzklauss izmeklēšanas tiesneša ziņojums par lietas apstākļu izpēti, uzklausti iespējamie civilprasītāji (cietušie), izskatīts valsts prokuratūras dienesta apsūdzības raksts un aizstāvības apsvērumi, var:

nodot lietu izmeklēšanas tiesnesim papildu lietas apstākļu izpētes veikšanai, vai,

ja izmeklēšana ir pabeigta:

atlikt sprieduma izpildi, ja publisko debašu rezultātā ir iespējama kaitējuma nodarīšana apsūdzētajam,

noteikt ievietošanu sociālās aizsardzības iestādē, ja persona ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu nopietnā psihiskas nestabilitātes stāvoklī, kā rezultātā tā nespēja kontrolēt savas darbības pārkāpuma izdarīšanas brīdī, un aizvien atrodas šajā stāvoklī,

pārsūtīt lietu izskatīšanai kompetentajā iestādē (policijas tiesā vai krimināltiesā). Ja tā uzskata, ka fakti ir jāizskata zvērināto tiesā, tā izdod rīkojumu par dokumentu pārsūtīšanu ģenerālprokuroram, jo zvērināto tiesu drīkst sasaukt tikai apsūdzības izvirzīšanas palāta.

Apsūdzētā tiesības uz apelāciju, kuras ir ierobežotas noteiktos procedūras jautājumos, īsteno apsūdzības izvirzīšanas palātā.

Lietas apstākļu izpētes laikā izmeklēšanas tiesnesis, pastāvot noteiktiem nosacījumiem, var izdot apcietināšanas orderi:

ja pastāv nopietni pierādījumi par vainu,

ja veiktas darbības, par kurām piemērojams sods ir vismaz gadu ilga brīvības atņemšana,

ja tas ir absolūti nepieciešams sabiedrības drošības garantēšanai.

Ja maksimālais piemērojams sods nepārsniedz piecpadsmit gadus brīvības atņemšanas, orderi drīkst izsniegt tikai tādā gadījumā, ja pastāv nopietnas aizdomas par bēgšanas mēģinājumu, atkārtotu noziedzīgu nodarījumu, slēpšanās no tiesas, pierādījumu pazūšanu vai slepenu norunu ar trešo personu.

Apsūdzētajam jāierodas pirmstiesas palātā piecu dienu laikā pēc ordera izdošanas un pēc tam katru mēnesi līdz izmeklēšanas beigām (ik pēc trīs mēnešiem tāda nozieguma gadījumā, kura kvalifikāciju nav iespējams mainīt).

Manas tiesības lietas apstākļu izpētes un izmeklēšanas laikā

Aizturēšana un nopratināšana policijā (1)

Informatīvie materiāli (2)

Izmeklēšanas materiāli (3)

Īpašs gadījums: pirmstiesas apcietinājums (4)

Izmeklēšanas pabeigšana (5)

Aizturēšana un nopratināšana policijā (1)

Kādos gadījumos un uz cik ilgu laiku policija var mani aizturēt?

Jūs var aizturēt nozieguma vai kriminālpārkāpuma izdarīšanas brīdī vai tūlīt pēc tā izdarīšanas, vai pēc karaļa prokurora vai izmeklēšanas tiesneša pieprasījuma, ja pastāv nopietni vainu apliecināši pierādījumi. Policija nedrīkst aizturēt ilgāk kā uz 24 stundām.

Vai mani drīkst pārmeklēt?

Jā, aizturēšanas brīdī vai arī, ja pastāv aizdomas, ka jums ir ierocis vai bīstams priekšmets, vai ir apdraudēta sabiedrības drošība.

Vai policija drīkst ienākt manā mājoklī?

Jā, noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī vai tūlīt pēc tā izdarīšanas, vai arī ar jūsu piekrišanu.

Vai tā drīkst pārmeklēt manu biroju un automašīnu?

Jā, šajā situācijā ir piemērojami tādi paši nosacījumi kā jūsu mājokļa gadījumā. Tomēr atsevišķas vietas ir neaizskaramas un citām ir piemērota īpaša aizsardzība: to pārmeklēšanā ir jāievēro īpaša procedūra (diplomāta, deputāta birojs, vietas, kurās tiek glabāti dienesta noslēpumi u.tml.).

Jūsu automašīnu drīkst pārmeklēt, ja pastāv aizdomas, ka tā ir izmantota noziedzīga nodarījuma izdarīšanai, meklēšanā esošu personu, pierādījumu vai sabiedrības drošību apdraudošu priekšmetu pārvadāšanai.

Vai es varu sazināties ar ģimenes locekli, draugu, ārstu, vēstniecības pārstāvi?

Ja policisti uzskatīs to par nepieciešamu vai arī tas tiks pieprasīts, jūs izmeklēs ārsts. Šajā posmā policisti lemj par to, vai dot jums iespēju piezvanīt. Ja esat nepilngadīga persona, policista pienākums ir iespējami ātri rakstveidā vai mutiski informēt jūsu vecākus, skolotāju vai personu, kas par jums rūpējas.

Kādas ir manas tiesības, kad mani nopratina policija?

Jums ir tiesības klusēt un neinkriminēt sevi, tas ir, nesadarboties pierādījumu meklēšanā pret jums.

Nopratināšanas sākumā jūs informēs, ka:

jūs varat pieprasīt, lai visus jums uzdotos jautājumus un jūsu sniegtās atbildes pieraksta, ievērojot jūsu lietoto terminoloģiju,

jūs varat pieprasīt, lai tiek uzsākta šāda informācijas sniegšana vai nopratināšana,

jūsu teikto var izmantot kā pierādījumu tiesā.

Jūs varat izmantot jūsu rīcībā esošos dokumentus, nebaidoties, ka tā rezultātā nopratināšana varētu tikt pārcelta uz vēlāku laiku. Nopratināšanas laikā vai pēc tās jūs varat pieprasīt, ka minētie dokumenti tiek pievienoti nopratināšanas protokolam vai nodoti glabāšanai tiesas kancelejā.

Nopratināšanas beigās jums iedos izlasīt protokolu, ja vien jūs nepieprasāt, ka tas tiek nolasīts. Jums uzdos jautājumu, vai jūsu teiktajā ir nepieciešams veikt kādus labojumus vai papildinājumus.

Ja vēlēties izteikties citā valodā, kas nav procesa norises valoda, tiks izsauktas zvērināts tulks, jūsu paziņojumi tiks sastādīti jūsu izvēlētajā valodā vai arī jums pašam lūgts uzrakstīt paziņojumu. Ja nopratināšanā piedalīsies tulks, tiks fiksēts viņa vārds, uzvārds un ieņemamais amats.

Jūs informēs par to, ka varat saņemt nopratināšanas protokola bezmaksas kopiju.

Vai tiks pieprasīta informācija par manu agrāko sodāmību?

Policijas dienestiem ir pieejams galvenais sodāmības reģistrs.

Vai varu saņemt advokāta palīdzību?

Advokāts nevar piedalīties nevienā nopratināšanā un nevar tikt ar jums aizturēšanas periodā, kas ilgst 24 stundas.

Informatīvie materiāli (2)

Lietas apstākļu izpēti vada karaļa prokurors. Sākotnēji informācija tiek apkopota ar izmeklējošu mērķi: tā ir slepena, rakstiska un neitrāla.

Kādas darbības karaļa prokurors drīkst veikt informācijas apkopošanas posmā?

Izņemot likumos noteiktus gadījumus, informācijas apkopošanas darbības nedrīkst nekādā veidā ierobežot vai aizskart indivīdu tiesības un brīvības.

Noteiktos apstākļos ir pieļaujama priekšmetu izņemšana.

Karaļa prokurors, cita starpā, drīkst:

apmeklēt notikuma vietas,

uzklausiņ vai likt policijai uzklausiņ aizdomās turamo, liecinieku liecības, aizturēt kādu presonu (kas neatrodas nozieguma vietā) uz 24 stundām, veikt DNS analīzi ar aizdomās turamās personas piekrišanu, pārtvert un konfiscēt vēstuli (bet neatvērt to), iegūt bankas informāciju atbilstoši noteiktiem kritērijiem, veikt kratīšanu, ja persona ir pieķerta noziedzīga nodarījuma izdarīšanas vietā, vai ar tās personas piekrišanu, kas attiecīgi izmanto vietu, pielietot īpašas meklēšanas metodes, kas var būt ļoti traucējošas.

Ko es varu darīt, ja informācijas apkopošanas darbība aizskar manas tiesības?

Jūs varat pieprasīt tās izbeigšanu, izsakot pamatotu lūgumu par steidzama lēmuma pieņemšanu, piemēram, ja jums piederoši priekšmeti tiek izņemti kā pierādījumi. Karaļa prokurors 15 dienu laikā paziņos savu lēmumu. Ja lēmums netiek paziņots vai arī tas ir nelabvēlīgs, jūs varat iesniegt prasību apsūdzības izvirzīšanas palātā.

Vēl šajā gadījumā jūs varat pieprasīt, lai karaļa prokurors pilnvaro Centrālo līdzekļu aresta un konfiskācijas biroju pārdot priekšmetu vai atdot to pret galvojumu.

Vai man ir pieejami lietas materiāli?

Pretēji izmeklēšanas posmam nav noteikumu, kas paredzētu pilnīgu vai daļēju materiālu satura paziņošanu attiecīgajām personām informācijas apkopošanas laikā. Jūs varat lūgt, lai karaļa prokurors nodrošina piekļuvi materiāliem, jo tieši viņš ir pilnvarots atļaut vai liegt šāda veida piekļuvi.

Vai es varu ietekmēt lietas materiālu izskatīšanas iznākumu?

Nē. Tikai karaļa prokurors varēs pieņemt lēmumu par lietas izbeigšanu bez tālākas virzības, izmeklēšanas tiesneša piesaistīšanu, izsaukt vai aicināt jūs stāties tiesas priekšā, lai izskatītu lietu pēc būtības, vai ierosināt citu veidu, kā atcelt valsts apsūdzību (darījums vai starpniecība: šajā gadījumā process nenotiks, ja samaksāsi sodu naudu vai ievērosi starpniecības rezultātā noteiktos nosacījumus).

Izmeklēšanas materiāli (3)

Izmeklēšanu veic izmeklēšanas tiesneša vadībā un pārziņā, kuru norīkojis karaļa prokurors, vai šķietamais pārkāpuma upuris, iesniedzot sūdzību un ceļot civilprasību.

Kādas darbības drīkst veikt izmeklēšanas tiesnesis?

Izmeklēšanas tiesnesis drīkst veikt jebkuras darbības, kuras var būt noderīgas karaļa prokuroram, un izmantot būtiskus tiesību ierobežošanas līdzekļus: izdot apcietināšanas orderi, veikt telefonsarunu noklausīšanos, kratīšanu bez piekrišanas, vēl plašākas īpašas meklēšanas metodes u.tml.

Vai izmeklēšanas tiesnesim ir mani jānoprātina?

Nopratināšana izmeklēšanas tiesneša vadībā ir obligāta tikai gadījumā, ja ir izdots apcietināšanas orderis.

Vai tiesneša pienākums ir mani informēt, ka par mani tiek vākti materiāli?

Principā tiesneša pienākums ir apsūdzēt jūs, ja pastāv nopietni pierādījumi par jūsu vainu. Apsūdzība tiek izvirzīta un paziņota pēc nopratināšanas vai nosūtīt vēstuli, un tās rezultātā jums ir tiesības pieprasīt piekļuvi lietas materiāliem un tiesības pieprasīt papildu izmeklēšanas pasākumus.

Vai tiesnesis drīkst noklausīties manas telefonsarunas?

Jā, ievērojot ļoti precīzus noteikumus.

Vai es drīkstu iebilst pret kratīšanu?

Jūsu mājoklī drīkst veikt kratīšanu, ja ir tiesneša parakstīts kratīšanas orderis un ja kratīšanas norises ilgums ir no 5 līdz 21 stundām bez izņēmumiem.

Vai tiesnesis drīkst mani fiziski piespiest pakļauties DNS parauga ņemšanai?

Jā, ievērojot noteiktus nosacījumus.

Kā es varu pretoties izmeklēšanas darbībai, kas aizskar manas tiesības?

Jūs varat iesniegt prasību par steidzama lēmuma pieņemšanu (sk. Informatīvie materiāli).

Vai drīkstu piekļūt materiāliem lietas apstākļu izpētes laikā?

Ja esat neaizturēta apsūdzētā persona, jūs varat lūgt piekļuvi materiāliem, nosūtīt pieprasījumu izmeklēšanas tiesnesim, kas drīkst atteikt piekļuvi, bet kura pienākums ir pamatot savu atteikumu. Ja nesaņemat atbildi no izmeklēšanas tiesneša vai arī ja atbilde ir nelabvēlīga, jūs varat iesniegt prasību apsūdzības izvirzīšanas palātā.

Vai es drīkstu pieprasīt noteiktu izmeklēšanas darbību izbeigšanu?

Jā, neatkarīgi no tā, vai esat vai neesat aizturēts. Jūs varat to pieprasīt lūguma veidā. Izmeklēšanas tiesnesis drīkst noraidīt lūgumu, ja uzskata, ka pasākumam ir būtiska nozīme patiesības pārbaudīšanā vai arī tas var kaitēt izmeklēšanai. Jūs varat iesniegt apelāciju.

Īpašs gadījums: pirmstiesas apcietinājums (4)

Kā jānorit nopratināšanai tiesneša klātbūtnē?

Nopratināšanai pirms apcietināšanas ordera izsniegšanas jānotiek 24 stundas pirms brīvības atņemšanas, pretējā gadījumā apcietināšanas orderis tiks pasludināts par spēkā neesošu. Nopratināšanā īpaša uzmanība jāpievērš ordera izsniegšanas iespējai un inkriminētajiem faktiem.

Advokāts nedrīkst piedalīties nopratināšanā.

Vai mani pēc tam drīkst nopratināt tiesnesis?

Jūs varat pieprasīt rezumējošu nopratināšanu. Šis ir vienīgais nopratināšanas veids, kurā drīkst piedalīties jūsu advokāts.

Kad es drīkstu satikt savu advokātu?

Pēc tam, kad jūs pirmo reizi ir nopratinājis izmeklēšanas tiesnesis.

Vai es drīkstu apstrīdēt apcietinājuma ordera likumību vai izsniegšanas pamatojumu?

Jūs nevarat iesniegt apelācijas sūdzību par lēmumu piemērot apcietināšanas orderi.

Piecu dienu laikā pēc ordera izsniegšanas jums būs jāierodas pirmstiesas palātā. Iepriekšējā dienā jums tiks nodrošināta piekļuve jūsu lietas materiāliem.

Jūs vai jūsu advokāts varēsiet pieprasīt jūsu atbrīvošanu.

Jūsu advokāts varēs apstrīdēt orderi tikai pirmajā reizē, kad stāties pirmstiesas (un apelācijas) palātas priekšā. Ja tiek apstiprināta apcietinājuma ordera izsniegšana, jums ir tiesības uz apelāciju. Jums būs jāierodas apsūdzības izvirzīšanas palātā 15 dienu laikā. Gadījumā, ja šie termiņi netiek ievēroti, jūs nekavējoties tiksiet atbrīvoti.

Aizturēšanas apstiprinājums ir spēkā vienu (vai trīs) mēnešus. Jūs katrā uzklausišanas reizē varat apstrīdēt apcietinājuma ordera pamatotību un/vai nozīmīgus vainas pierādījumus. Lietas materiāli tiks nodoti jūsu rīcībā divas dienas pirms katra tiesas apmeklējuma.

Vai es drīkstu cietumā sazināties ar trešām personām?

Jums aizvien ir iespēja sazināties ar savu advokātu.

Tomēr izmeklēšanas tiesnesis var aizliegt jums sazināties ar citiem cilvēkiem ne ilgāk kā trīs dienas.

Kad mani drīkstēs atbrīvot?

Izmeklēšanas tiesnesis drīkst jūs atbrīvot jebkurā brīdī vai arī jūs var atbrīvot, balstoties uz izmeklēšanas tiesas lēmumu tās apmeklējuma laikā. Atbrīvošanai var noteikt nosacījumus vai piemērot galvojumu.

Esmu citas valsts pilsonis. Vai man izmeklēšanas laikā jāatrodas valstī?

Apcietinājuma orderi var izsniegt, ja pastāv slēpšanās no tiesas risks. Izmeklēšanas tiesnesis vai tiesa drīkst atbrīvot jūs pret galvojumu. Iemaksātā naudas summa tiks atmaksāta, ja piedalīsieties visos procesa posmos.

Atbrīvošanas gadījumā jums pieprasīs piedalīties visās nopratināšanās, jo īpaši izskatot lietu tiesā pēc būtības. Izmeklēšanas tiesnesis drīkst pavēlēt jums neatstāt valsti, izdotot rīkojumu par nosacītu atbrīvošanu. Attiecīgajā atbrīvojumā paredzēto nosacījumu spēkā esamību drīkst pagarināt par trīs mēnešiem. Jūs varat tos apstrīdēt pirmstiesas palātā.

Izmeklēšanas pabeigšana (5)

Ko varu darīt, ja izmeklēšana ievēlās?

Pēc gada jūs varat iesniegt pamatotu prasību apsūdzības izvirzīšanas palātā, kas uzraudzīs izmeklēšanas norisi.

Vai pirms procesa var mainīt apsūdzības punktus?

Karaļa prokurors iepazīstas ar tiesneša izsniegtajiem materiāliem un formulē apsūdzības, par kurām apsūdzētajai personai būs jāatbild tiesas priekšā. Vēl tas var izteikt lūgumu par lietas izbeigšanu vai pieprasīt tiesnesim veikt noteiktus papildu lietas apstākļu izpēti pasākumus. Šajā gadījumā karaļa prokurors vēl var mainīt soda kvalifikāciju vai arī to var darīt pirmstiesas palāta, kas pieņem lēmumu par lietas turpmāko likteni.

Vai es varu pirms procesa atzīt savu vainu visos apsūdzības punktos vai tikai dažos no tiem?

Nē, jūs tiek uzskatīts par nevainīgu, līdz, izskatot lietu pēc būtības, tiek pasludināts notiesājošs spriedums.

Kā notiek lietas izbeigšana?

Pirmstiesas palāta pēc izmeklēšanas tiesneša ziņojuma, iespējamās civilprasības, prokurora un aizstāvības uzklauššanas pieņem lēmumu par: apsūdzētā lietas nodošanu kompetentajai tiesai,

lietas izbeigšanu,

sprieduma pasludināšanas atlikšanu: ir konstatēti fakti, bet nav pasludināts sods. Tiesnesis nosaka pārbaudes termiņu, kas var būt atkarīgs no nosacījumiem, kuri jāievēro,

sociālās aizsardzības (ievietošanas attiecīgā iestādē) likuma piemērošanu.

Kādas ir manas tiesības šajā posmā?

Jūs varat iepazīties ar lietas materiāliem un nokopēt dokumentus pirms stāšanās pirmstiesas palātas priekšā. Vēl jūs varat pieprasīt, ka tiek veikti papildu lietas apstākļu izpēti pasākumi. Ja izmeklēšanas tiesnesis atsakās tos veikt, jums ir tiesības iesniegt prasību apsūdzības izvirzīšanas palātā.

Vai es drīkstu iesniegt apelācijas sūdzību?

Jūs nedrīkst iesniegt apelāciju par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, izņemot nelikumības, izlaiduma vai spēkā neesamības gadījumā, kas ietekmē izmeklēšanas darbību, pierādījuma iegūšanu vai attiecas uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ja atsaucaties uz nepieļaujamību vai valsts apsūdzības atcelšanu.

Vai mani var apsūdzēt par pārkāpumu, par kuru mani jau tiesāja citā Eiropas Savienības dalībvalstī?

Principā nē.

Lapa atjaunināta: 04/06/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas versija. Mūsu tulkoņi pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

3 – Manas tiesības tiesā

Kurā tiesā notiks lietas izskatīšana?

Policijas tiesa izskata mazāk svarīgas lietas (nelielus likumpārkāpumus, par kuriem piemēro naudas sodu EUR 1 līdz 25 apmērā, (Lauku kodeksa pārkāpumi u.c.) un jebkāda veida Ceļu kodeksa pārkāpumus (negadījumi ar letālu iznākumu u.c.)).

Krimināltiesā izskata kriminālpārkāpumus un mazāk smagus noziegumus, kas kvalificēti kā sīki noziedzīgi nodarījumi (noziedzīgi nodarījumi, kuriem uzreiz var piemērot atbildību mīkstinošus apstākļus).

Zvērināto tiesā izskata visnopietnākos noziegumus (kuriem nevar vai nevēlas piemērot atbildību mīkstinošus apstākļus).

Vai tiesas prāva būs atvērta?

Principā tiesas prāva ir atvērta un notiek visām personām (garāmgājējam, žurnālistam) pieejamā zālē, izņemot ja pastāv draudi drošībai.

Ja jūs tiesā par seksuāla rakstura pārkāpumu (izvarošana u.tml.), jūs varat pieprasīt tiesai noteikt slēgtu tiesas sēdi, t.i., atļaut tikai tādu personu klātbūtni tiesas zālē, kuras ir iesaistītas prāvā.

Ja ir jāizlemj jautājums par tāda likumpārkāpēja ievietošanu psihiatriskajā slimnīcā, kas nevar atbildēt par savu rīcību nopietnu psihiskās veselības traucējumu dēļ, var pieprasīt slēgtu tiesas sēdi, pret kuru var iebilst valsts prokuratūra.

Kas izskatīs lietu?

Profesionālie tiesneši to izskatīs policijas tiesā vai krimināltiesā. Savukārt zvērināto tiesā lēmumu par apsūdzētā vainu pieņem 12 zvērinātie. Pēc tam viņi kopā ar trīs tiesnešiem lemj par piemērojamo sodu.

Vai tiesas prāvas laikā var mainīt apsūdzības punktus?

Valsts prokuratūras dienests un tiesnesis var izmantot dažādas pieejas izvirzīto apsūdzību izskatīšanai. Piemēram, ja esat sabojājis automašīnas stiklu, valsts prokuratūras dienests var apsūdzēt jūs zādzības mēģinājumā, lai gan patiesībā jūsu mērķis bija tikai to izsist. Tiesa to var kvalificēt citādi un uzskatīt, ka jūsu mērķis bija nodarīt bojājumu. Tomēr tās pienākums ir brīdināt jūs, lai jūs varētu aizstāvēties atbilstoši jaunajam apsūdzības veidam.

Kas notiks, ja atzīšu savu vainu visos vai atsevišķos apsūdzības punktos tiesas prāvas laikā?

Sods automātiski netiks samazināts.

Kādas ir manas tiesības tiesas prāvas laikā?

Vai man jāpiedalās tiesas prāvā? Vai mana klātbūtne ir nepieciešama visas tiesas prāvas laikā?

Jūs jebkurā brīdī var pārstāvēt advokāts. Tas nav attiecināms uz gadījumu, kad jums būs personīgi jāstājas tiesas priekšā, ja tiesa būs pieņēmusi rīkojumu, saskaņā ar kuru jums jāpiedalās tiesas sēdē.

Vai lietas izskatīšana var notikt bez manas klātbūtnes?

Ja nepiedalāties lietas izskatīšanā vai arī jūs nepārstāv advokāts, lai atbildētu uz apsūdzībām, tiesas prāva notiks bez jūsu klātbūtnes un lēmums tiks pieņemts aizmuguriski.

Ja es dzīvoju citā dalībvalstī, vai varu piedalīties tiesas prāvā ar videokonferences starpniecību?

Nē.

Vai varu lūgt tulka palīdzību, ja nesaprotu valodu, kurā runā tiesnesis?

Jā.

Vai man ir jānolīgst advokāts?

Nē, izņemot, ja stājaties zvērināto tiesas priekšā.

Vai man tiks norīkots advokāts?

Jā, noteiktos gadījumos (skat. [informatīvo faktu lapu Nr. 1](#)).

Vai es varu mainīt advokātu?

Jā, arī nenorādot pamatojumu.

Vai man ir tiesības izteikties tiesas prāvas laikā?

Jā.

Vai man ir jārunā tiesas prāvas laikā?

Tas nav obligāti.

Kas notiks, ja tiesas prāvas laikā neteikšu patiesību?

Jums ir tiesības neinkriminēt sevi un izvēlēties aizsardzības stratēģiju pēc saviem ieskatiem. Tas ietver arī tiesības klusēt.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem, kas savākti pret mani?

Vai es drīkstu apstrīdēt pret mani savāktos pierādījumus?

Jā.

Kā?

Tiesas sēdes laikā pieprasot tiesnesim veikt citas izmeklēšanas.

Kāpēc?

Lai pierādītu apsūdzības neiespējamību.

Kādus pierādījumus varu iesniegt sev par labu?

Jebkāda veida dokumentu, pieprasījumu veikt atkārtotu ekspertīzi, uzklusīt jaunu liecinieku u.tml.

Vai drīkstu izmantot privātdetektīva pakalpojumus, lai iegūtu pierādījumus savā labā?

Jā.

Vai šādi pierādījumi ir pieļaujami?

Jā.

Vai varu lūgt lieciniekus izteikties man par labu?

Jā.

Vai es vai mans advokāts drīkstam uzdot jautājumus citiem lieciniekiem?

Jā, ar policijas vai tiesneša starpniecību.

Vai es vai mans advokāts drīkstam apstrīdēt liecinieku teikto?

Jā.

Vai tiks ņemta vērā informācija par manu iepriekšējo sodāmību?

Jā.

Kāda veida informācija?

Iepriekš piesprieštie sodi.

Kādos nosacījumos? Kurā posmā?

Tie ļauj dubultot maksimālā soda griestus un var apgrūtināt labvēlīgu pasākumu noteikšanu.

Vai var tikt ņemti vērā iepriekš piesprieštie sodi citā dalībvalstī?

Jā, informācija par tiem var tikt nosūtīta tiesnesim.

Kas notiks tiesas prāvas beigās?

Kādi ir iespējamie tiesas prāvas iznākumi?

Apsūdzību nepieņem, ja nav ievērots kāds būtisks noteikums. Tomēr pastāv iespēja, ka tiks ierosināta jauna lieta.

Jūs attaisno, ja nav savākts pietiekami daudz pierādījumu, lai nešaubīgi pierādītu jūsu vainu.

Notiesāšana.

Notiesāšanas gadījumā tiesnesim ir iespēja izvēlēties vienu no 5 soda veidiem atkarībā no noziedzīgā nodarījuma veida un jūsu iepriekšējās sodāmības: brīvības atņemšana,

darbs: viena gada laikā veikt neatalgotu darbu kopienas labā brīvības atņemšanas vai naudas soda vietā,

naudas sods,

spriedums ar nosacītu soda izpildi vai no nosacīta soda izrietošas vai neizrietošas apsūdzības atcelšana (vairs neizdarīt pārkāpumus, iziet apmācību, vairs neapmeklēt noteiktas vietas u.tml.) vienu līdz piecus gadus,

vienkārša vainas pasludināšana.

Kāda ir cietušā loma tiesas prāvas laikā?

Cietušais var izteikties par faktiem, kas attiecas uz viņu, un pieprasīt naudas kompensāciju.

Kā?

Mutiski vai iesniedzot rakstisku pieprasījumu.

Kurā posmā?

Tiesas sēdes laikā, uzreiz pēc tam, kad jūs ir nopratinājis tiesnesis.

Vairāk informācijas skat. informatīvajās lapas par [cietušo tiesībām](#).

Saites

[Tiesu adreses](#)

[Tieslietu ministrijas tīmekļa vietne](#)

[Cietumu adreses](#)

Lapa atjaunināta: 04/06/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [nl](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

4 – Manas tiesības pēc tiesas lēmuma pasludināšanas

Vai es drīkstu iesniegt pārsūdzības rakstu?

Vai es drīkstu iesniegt pārsūdzības rakstu pret tiesas prāvā pasludināto spriedumu/lēmumu par piespriesto sodu?

Spriedumu, kuru pasludina jūsu prombūtnē vai arī ja jūs nepārstāv advokāts, pieņem aizmuguriski. Pastāv īpašs pārsūdzības raksta veids – iebildums. Ir iespējama arī apelācija.

Ja spriedums ir pasludināts jūsu klātbūtnē, lēmums ir pārsūdzams. Šajā gadījumā ir iespējama apelācija, ko var iesniegt tikai tādā gadījumā, ja lēmumu ir pieņēmusi tiesa. Nevar iesniegt apelāciju par apelācijas tiesas un zvērināto tiesas spriedumiem.

Kā? Kam?

Ja esat aizturēts, iebildumus un apelāciju var iesniegt cietuma kancelejai. Ja esat brīvībā, iebildumus iesniedz tiesu izpildītājam, savukārt apelācija jāpiesaka tās tiesas kancelejā, kura pasludināja spriedumu.

Kādā termiņā?

Pārsūdzības raksts ir jāiesniedz 15 dienu laikā.

Iebilduma iesniegšanas termiņš sākas nākamajā dienā pēc iepazīšanās ar lēmuma tekstu rakstveidā (tiesu iestādes paziņojums).

Apelācijas termiņš sākas nākamajā dienā pēc tiesas sēdes, kuras laikā tika pasludināts spriedums.

Kāds ir pārsūdzības raksta pamatojums?

Atšķirīgs viedoklis par konstatētajiem faktiem vai tiesību aktu pamatojumu.

Kas notiks, ja iesniegšu pārsūdzības rakstu?

Kas notiks, ja iesniegšu pārsūdzības rakstu, atrodoties cietumā?

Ja iesniedzat pārsūdzības rakstu par lietu, saistībā ar kuru tikāt aizturēts un jums ir piespriests brīvības atņemšanas sods, jūs paliksiet cietumā līdz jauna lēmuma pieņemšanai. Šīs jaunās tiesas prāvas laikā jūs varat iesniegt prasību par pagaidu atbrīvošanu.

Ja esat aizturēts saistībā ar citu lietu, pārsūdzības raksta iesniegšana neietekmēs jūsu situāciju.

Cik ilgā laikā pārsūdzības raksts tiks izskatīts?

Iebildumi tiek izskatīti 15 dienu laikā, ja atrodaties brīvībā, vai 3 dienu laikā, ja esat aizturēts. Apelācijas izskatīšana tiek noteikta vēlākais 60 dienas pēc pārsūdzības raksta iesniegšanas.

Vai es līdz ar pārsūdzības rakstu varēšu iesniegt jaunus pierādījumus?

Jā.

Kādi noteikumi ir piemērojami?

Tie paši noteikumi, kas stājas spēkā pirmās instances tiesneša priekšā (skat. [informatīvo faktu lapu Nr. 3](#)).

Kas notiks pārsūdzības raksta izskatīšanas laikā?

Vispirms tiesnesis pārbaudīs, vai pārsūdzības raksts tika iesniegts noteiktajā termiņā, un pēc tam no jauna izskatīs iesniegtos pierādījumus un iespējamo piespriežamo sodu.

Kāds ir iespējamais tiesas lēmums?

Kas notiks, ja tiesa pieņems/noraidīs pārsūdzības rakstu?

Ja tiek pieņemts pārsūdzības raksts saistībā ar iebildumiem vai apelāciju, ir divi iespējamie varianti:

procesa nepieņemamība vai attaisnošana, kā rezultātā jūs tiek nekavējoties atbrīvots, ja bijāt aizturēts, spriedums, kurā ir paredzēts mazāks sods.

Ja pārsūdzības raksts tiek noraidīts:

iebildumu gadījumā spriedums tiks atstāts spēkā, nepalielinot piespriesto sodu;

apelācijas gadījumā ir iespējama piespriešamā soda atstāšana spēkā vai palielināšana.

Vai man ir tiesības iesniegt pārsūdzības rakstu pret augstāku/citu instanci?

Var iesniegt apelāciju par tiesas pasludinātu lēmumu attiecībā uz iebildumiem apelācijas tiesā. Var iesniegt kasācijas sūdzību saistībā ar lēmumu, kas pasludināts attiecībā uz apelāciju, kasācijas tiesā 15 dienu laikā, iesniedzot iesniegumu apelācijas tiesas kancelejā. Tas neietekmēs sprieduma izpildi.

Kādos apstākļos?

Kasācijas sūdzība ir pamatoti iesniedzama tikai tādā gadījumā, ja nav ievērotas tiesības vai procedūra.

Ja pirmais lēmums bija nepamatots, vai man tiks izmaksāta kompensācija?

Jā, ja jūs aizturēja saistībā ar konkrētu lietu.

Kādā veidā?

Izmaksājot atlīdzību, lai kompensētu aizturēšanas dēļ radītos zaudējumus.

Kā?

Iesniedzot rakstveida pieprasījumu Federālajā publiskās pārvaldes dienestā tieslietās.

Ja manu pārsūdzības rakstu pieņem, vai manā lietā pasludināto spriedumu reģistrēs sodāmības reģistrā?

Nē.

Kādā gadījumā spriedums ir nepārsūdzams?

Ja 15 dienu laikā pēc aizmuguriskas sprieduma pasludināšanas tiesu iestādes paziņojumā nav iesniegts neviens iebildums.

Ja 25 dienu laikā pēc sprieduma pasludināšanas nedz jūs, nedz valsts prokuratūras dienests neesat iesnieguši apelāciju.

Vai pēc Beļģijā notikušas tiesas prāvas mani var izraidīt, ja esmu citas dalībvalsts pilsonis?

Jā.

Vai izraidīšana notiek automātiski?

Nē, ir nepieciešama Beļģijas un otras dalībvalsts piekrišana.

Kādos apstākļos?

1. gadījums: lai izpildītu nepārsūdzamu Beļģijā pasludinātu spriedumu jūsu izcelsmes valstī, saskaņā ar kuru piespriests vismaz 6 mēnešus ilgs ieslodzījums (skat. arī: [Tieslietas no A līdz Z](#)):

a) ar jūsu piekrišanu, tikai tādā gadījumā, ja jums ir uzturēšanās atļauja Beļģijā. Skat. [Eiropas Konvencija](#);

b) bez jūsu piekrišanas, ja jums šobrīd vai vairs nav uzturēšanās atļaujas Beļģijā (skat. [Eiropas Konvencija](#)) vai arī Beļģija attiecībā uz jums ir izdevusi **Eiropas apcietināšanas orderi**, garantējot atgriešanos izcelsmes valstī.

2. gadījums: bez jūsu piekrišanas, lai jūs tiesātu izcelsmes valstī, balstoties uz valsts, kuras pilsonis jūs esat, izsniegtu **Eiropas apcietināšanas orderi**. Ja jums ir jāpabeidz soda izciešana šeit, Beļģija var sagaidīt soda izciešanas beigas un pēc tam nodot jūs izcelsmes valstij vai arī var uz laiku atbrīvot jūs, lai jūs varētu tiesāt, garantējot jūsu atgriešanos Beļģijā piespriestā soda izciešanas pabeigšanai. Ja jūs dzīvojat šeit, jūs varat pieprasīt Beļģijai, lai tā nogādā jūs, garantējot atgriešanos citā valstī piespriesta soda izciešanai Beļģijā;

3. gadījums: bez jūsu piekrišanas, lai izciestu jūsu izcelsmes valstī sodu, kas piespriests, balstoties uz valsts, kuras pilsonis jūs esat, izsniegtu **Eiropas apcietināšanas orderi**. Ja jums ir jāpabeidz soda izciešana šeit, Beļģija sagaidīs soda izciešanas beigas un pēc tam nodos jūs izcelsmes valstij. Ja jūs dzīvojat šeit, jūs varat pieprasīt Beļģijai, lai tā atsaka ordera izpildi un jūs varētu izciest sodu Beļģijā, nevis izcelsmes valstī.

Vai es varu pārsūdzēt lēmumu par izraidīšanu?

Jā, ja vien netiek pārsūdzēta brīvprātīga došanās projām, kurai pats esat piekritis.

Istenojot atgriešanos ar mērķi izciest Beļģijā piespriestu sodu jūsu izcelsmes valstī (1. gadījums), pārsūdzības rakstu par atcelšanu un atlikšanu var iesniegt 60 dienu laikā **Valsts padomē**, kā arī pārsūdzības rakstu **tiesnesim pagaidu noregulējuma tiesvedībā** steidzamā kārtā.

Izpildot jūsu izcelsmes valsts izdotu Eiropas apcietināšanas orderi (2. un 3. gadījums), **izmeklēšanas tiesnesis** veic pirmo pārbaudi, un tā darbību 15 aresta dienas kontrolē **pirmstiesas palāta**. **Apelāciju** var iesniegt **apsūdzības izvirzīšanas palātā** 24 stundas pēc pirmstiesas palātas rīkojuma pasludināšanas (skat. [informatīvo lapu Nr. 3](#)). Apelāciju var iesniegt arī kasācijas tiesā 24 stundas pēc apsūdzības izvirzīšanas palātas sprieduma pasludināšanas.

Ja esmu notiesāts Beļģijā, vai mani var vēlreiz tiesāt par to pašu noziegumu?

Nē.

Informācija par apsūdzības punktiem/soda veidu

Vai sodāmības reģistrā tiek ierakstīta informācija par soda veidiem un ar tiem saistītajiem apsūdzības punktiem?

Jā.

Kā un kur tiks glabāta šī informācija?

Šī informācija tiks glabāta Federālā publiskās pārvaldes dienesta tieslietas pārvaldītā datubāzē ar nosaukumu „Galvenais sodāmības reģistrs”.

Cik ilgi šī informācija tiks glabāta?

Policijas piespriestais sods (1 līdz 7 dienas ieslodzījumā, soda nauda EUR 1 līdz 25 apmērā, 20 līdz 45 stundas darba) tiks dzēsts no reģistra pēc 3 gadiem. Pārējie piespriestie sodi netiks dzēsti no reģistra. Tomēr tos ir iespējams dzēst, uzsākot rehabilitācijas procedūru.

Vai šo informāciju drīkst glabāt bez manas piekrišanas?

Jā.

Vai es drīkstu iebilst pret šīs informācijas glabāšanu?

Nē.

Kam ir pieejams mans sodāmības reģistrs?

Tiesu iestādēm un policijai ir neierobežota piekļuve sodāmības reģistram.

Sodāmības reģistru nedrīkst jaukt ar izrakstu no sodāmības reģistru, ko pieprasa noteiktas valsts iestādes vai personas (darba devējs u.tml.) un kurā netiek norādīta visa reģistrā fiksētā informācija. Piemēram, vienkārši paziņojumi par vainīgumu, atrašanās ieslodzījumā sešus mēnešus vai vairāk un soda nauda ne vairāk kā EUR 500 apmērā vai lēmumi attiecībā uz Ceļu kodeksa pārkāpumiem, saskaņā ar kuriem autovadītāja tiesības tiek atņemtas vairāk kā uz 3 gadiem, netiks atkārtoti iekļauti izrakstā 3 gadus 25 dienas pēc sprieduma pasludināšanas. Izrakstā netiks norādīta informācija par vienkāršu vai nosacītu pasludināta sprieduma atlikšanu.

Lapa atjaunināta: 04/06/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [nl](#)

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

5 – Nenoziņīgi pārkāpumi

Kā notiek nenozīmīgu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu izskatīšana?

Ja vietējā policija konstatē Ceļu kodeksa pārkāpumus, tā var nosūtīt fiksētā transportlīdzekļa īpašniekam veidlapu, lai noskaidrotu personu, kas vadīja transportlīdzekli pārkāpuma izdarīšanas brīdī. Pēc tam karaļa prokurors var piedāvāt jums darījumu, kas paredz kriminālprocesa izbeigšanu, iemaksājot noteiktu summu ar bankas starpniecību pievienotās vērtības nodokļa, reģistrācijas un nekustamo īpašumu administrācijai.

Samaksājot šo summu, jums nebūs jāierodas policijas tiesā un varēsiet izvairīties no pienākuma maksāt lielāku kompensāciju un segt papildu tiesas izdevumus.

Tomēr, piekrītot darījumam, jūs atzīstat pārkāpumu un savu atbildību iespējamo cietušo priekšā, ja jūsu pārkāpuma rezultātā ir nodarīts kaitējums citam lietotājam.

Kā notiek šādu pārkāpumu izskatīšana?

Policijas tiesas kompetentā valsts prokuratūras dienesta pienākums ir piedāvāt minētos darījumus. Nodokļu iestādes naudas sodu nodaļa nodrošina veikto maksājumu uzskaiti un informē par tiem valsts prokuratūru.

Procedūra?

Darījuma piedāvājumu paziņo likumpārkāpējam ierakstītā vēstulē vai policijas darbinieka izsniegtā brīdinājumā. Maksājuma veikšanas termiņš ir no 15 dienām līdz 3 mēnešiem, izņēmuma gadījumos 6 mēneši.

Piemērojamais sods?

Ja netiks samaksāts sods vai tiks noraidīts piedāvātais darījums, valsts prokuratūras dienests izsauks likumpārkāpēju policijas tiesas priekšā, lai tā varētu pieņemt attiecīgu lēmumu par sodu (naudas sods, ieslodzījums, autovadītāja apliecības atņemšana) saskaņā ar tiesību aktiem.

Vai par šādiem pārkāpumiem tiek sodīti arī citu dalībvalstu pilsoņi?

Jā.

Kā?

Policists, kurš konstatē pārkāpumu, piedāvā darījumu.

Atteikuma gadījumā viņš var nekavējoties pieprasīt tiesību aktos noteiktās minimālās summas samaksu, piedraudot ar tūlītēju konkrētā transportlīdzekļa konfiskāciju.

Ja darījums netiek pieņemts, noteikto summu var atmaksāt vai atskaitīt pēc policijas tiesas sprieduma pasludināšanas.

Kā notiek citu nenozīmīgu pārkāpumu izskatīšana?

Sabiedrisko normu neievērošanu (maksas stāvvietas, valsts īpašums) uzrauga pašvaldības administrācija. Maksājuma neveikšanas gadījumā jums būs jāstājas vietējā mirtiesneša priekšā.

Administratīvo naudas sodu sociālās, finanšu, futbola sacensību, dzelzceļa un citu sabiedrisko transportlīdzekļu satiksmes drošības u.c. lietās ir pilnvarotas pārvaldīt specializētas administrācijas. Dažādu lietu tiesvedību uztic civillietu tiesnesim.

Vai šos pārkāpumus iekļaus manā sodāmības reģistrā?

Ar dalību satiksmē saistītus sodus fiksē sodāmības reģistrā. Sodāmības reģistrā nenorāda administratīvos sodus un sodus, kas saistīti ar tiesību aktiem par futbolu.

Lapa atjaunināta: 04/06/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.